

Kultur- og debattredaktør Hilde Sandvik
debatt@bt.no
Redaksjon: Ingvild Sæterstøl, Egil Horne Mikkelsen og Aslaug Eide.

Nei til omskjæring

MENS SENTERPARTIET vil forby omskjæring av gutter og side-stiller dette med omskjæring av jenter, ler Mohammad Usman Rana og Espen Ottosen av tanken. (Aftenposten 16.06.). Medisineren Rana og informasjonssjefslederen i Misjonssambandet Ottosen forsvare omskjæring av guttebarn. Det er ikke overgrep, mener Ottosen og Rana. Men hvorfor skulle ikke omskjæring av guttebarn være overgrep, når omskjæring av jenter er det?

Omskjæring handler om å bruke kniv på kroppen til barn som ikke kan si nei. Ikke av medisinske grunner, men av religiøse og kulturelle. Hvis dette er et overgrep mot jenter, må det også kalles et overgrep mot gutter. Noe annet er diskriminerende. Her bør det norske samfunnet gå i seg selv. Vi nordmenn har en tendens til å bare kritisere kulturelle praksiser som undertrykker kvinner – som for eksempel omskjæring og bruken av slør.

DE TO KONSERVATIVE mennene snakker om menneskerettigheter, men kun for voksne: For foreldrenes rett til å ta valg på vegne av barna. Om religionsfriheten til foreldre. Men hva med barnas rettigheter? Det er barna det går ut over, så hvem skal forsvare dem? Senterpartiet vil, mens Arbeiderpartiet vinger.

Ottosen og Rana antyder at forbud vil være religionsfiendtlig. Dette må vi ikke la oss kneble av. Vi må ikke være redde for å forsvare gutter og barn av frykt for å bli beskyldt for å være religionsfiendtlige. Flere politiske partier bør være like modige som Senterpartiet.

HILDE VALBØRN HAGELIN,
MASTER I ISLAMSTUDIER

Vi kan og vi vil!

Kloden vår kan ikke overleve med den grådigheten som nå hersker på jorden. Vi kan kun overleve dersom vi evner å dele med hverandre. Kjærligheten må vinne frem.

GERD ANDERSEN,
BERGEN

Respekter asylretten

Onsdag la Frp frem ti krav for at asylsøkere skal få permanent oppholdstillatelse. Blant forslagene er plettfritt vandel, ingen gjeld fra barnebidrag og at man kler seg og oppfører seg nordmenn. Det er legitimt å ville stille krav for å gi oppholdstillatelse, men omfanget av disse forslagene er langt unna hva vi forventer av nordmenn født i Norge. Dessverre følger forslagene inn i rekken av tiltak som undergraver asylinstittuttet. Å kunne søke og få asyl er en menneskerett. Det er noe vi innvilger til mennesker i nød og på flukt, og er ikke basert på hvilke asylsøker som vil tilpasse seg best. Diskusjonen om «lønnsomme» og «ulønnsomme», «integreerte» og «uintegreerte» innvandrere blir en digresjon fra asylinstittuttets formål: Å gi en trygg havn til forfulgte mennesker.

MATHIAS FISCHER,
LEDER, BERGEN UNGE VENSTRE

Han knekte kodene for de allierte, men ble forfulgt og dømt for homoseksualitet. Vi kan takke Alan Turing for våre mobiltelefoner, kassaapparater, radioer m.m. På tide å ære den glemte oppfinneren.

Sådde frøene til datarevolusjonen

ALAN TURING

Pål Grønås Drange, stipendiat og
Jan Arne Telle, professor,
Institutt for informatikk, UiB

OPPFINDEREN AV datamaskinen ble født for 100 år siden. Dette markeres over hele verden, også i Bergen.

Den teknologiske revolusjonen, ledet av datamaskiner, er en revolusjon som snart overgår alle andre revolusjoner. Fra en sped begynnelse for et par generasjoner siden, er datamaskinen i dag overalt.

Vi finner den selvfølgelig på pulten eller i fanget i form av en laptop, men også i lommen i form av en mobiltelefon, i bilen, i radioen, kaffemaskinen, kassaapparatet, og i fremtiden vil nanoteknologien gjøre det mulig å ha en prosessor operert inn i kroppen.

VI ER ALLE KJENT med store navn i vitenskapshistorien som Galileo Galilei, Charles Darwin, Marie Curie og Albert Einstein, men hvem krediteres som oppfinneren av datamaskinen? Mannen som grunnla Apple sammen med Steve Jobs, Steve Wozniak, sier følgende:

«Det er ofte et frø som alt stammer fra, og kort sagt fant Alan Turing på alt det datamaskiner gjør i dag.»

Alan Turing (23. juni 1912–7. juni 1954) var en britisk matematiker som levde et dramatisk liv. På tross av at han som kodeknekker for de allierte var en viktig bidragsyter til utfallet av annen verdenskrig, ble han forfulgt og dømt for homoseksualitet i sitt hjemland. Han tok sitt eget liv, 41 år gammel. Alan Turing var åpent homofil, og i 1952 ble han idømt en kjemisk behandling som skulle gjøre ham heterofil.

To år senere endte Turing sitt liv ved å spise av et eple han hadde dynket i cyanid. Det finnes de som hevder at Apples logo, et

DATAPIONER: Alan Turing (bildet) definerte algoritmer via det vi i dag kaller Turing-maskiner, som danner grunnlaget for dagens datamaskiner, og for fagfeltet informatikk.
SKULPTUR: STEPHEN KETTLE, FOTO: WIKIMEDIA COMMONS

eple det er tatt en bit av, er til ære for nettopp Turing.

DET ER SELVSAGT IKKE en enkelt person som har oppfunnet datamaskinen og i sin gjennomgang av denne historien vil informatikeren Thore Husfeldt i sitt foredrag på fredag, snakke om både filosofer, ingeniører og matematikere.

Det er blitt sagt at fagfeltet informatikk har like mye, eller lite, å gjøre med datamaskiner som fagfeltet astronomi har å gjøre med teleskoper. Det grunnleggende begrepet i informatikk er «algoritme» – en beskrivelse av en serie operasjoner som fører til løsning av en oppgave.

ORDET ALGORITME kommer fra navnet til den persiske matematikeren og astronomen Muhammad ibn Musa al-Khwarizmi (år 780–850). En algoritme kan sammenlignes med en matoppskrift. En oppskrift på pannekaker sier for eksempel hvor mye mel som skal i røren, og når den skal i.

På barneskolen lærer vi flere algoritmer, blant dem en enkel algoritme for å multiplisere to

fakta

populærvitenskapelig often

- Arrangeres i Det Akademiske Kvarter fredag 22. juni.
- Kvelden starter kl. 18:30 med forhåndsvisning av filmen «Codebreaker», en engelsk dramadokumentar om livet til Alan Turing, laget av Emmy Award-vinner Clare Beavan.
- Informatikkprofessor Thore Husfeldt fra Universitetet i Lund vil holde foredraget «Fra Leibniz til Turing», etterfulgt av en debatt med inviterte gjester og publikum. Arrangementet er gratis og alle over 18 år er velkommen.

store tall. En presis definisjon av algoritme-begrepet hadde ikke tidligere vært nødvendig, men det Turing beviste i 1936 var at det fantes veldefinerte oppgaver som ikke noensinne ville kunne ha noen algoritme, og for det trenger han en presis definisjon. Han definerte algoritmer via det vi i dag kaller Turing-maskiner, som danner grunnlaget for dagens datamaskiner, og for fagfeltet informatikk.

ALAN TURING UTRETTET ekstremt mye i sitt relativt korte liv. Den berømte Harvard-professoren Steven Pinker sier i sin siste bok følgende om Turing:

«Det ville være en overdrivelse å si at den britiske matematikeren Alan Turing forklarte grunnlaget for all logisk resonnering, oppfant den digitale datamaskinen, løste kropp-sjel-problemet, og reddet den vestlige sivilisasjon. Men det ville ikke være mye av en overdrivelse.»

Vi håper mange finner veien til Det Akademiske Kvarter fredag 22. juni for å hylle denne glemte oppfinneren.

Når skole blir vanskelig

ADHD

Liv Sommerfelt,
lærer, videregående

SÅ VAR DET DISSE som ikke kan gjennomføre skoleløpet igjen. De begynner tidlig å få mye fravær, og får problemer med fagene. Det går lett ut over selvbilde og selvtillit. Livet blir vanskelig.

Nå får vi vite at veldig mange slutter p.g.a. psykiske problemer. Det er ikke lett å arbeide med fag når alle mulige andre tanker surrer rundt i hodet, og det er annet som drar i kroppen. Det er problemet når man har ADHD.

hjelpere som kan holde orden.

MEN, SKOLE ER vanskelig: sitte stille, følge med, gjøre lekser og tørpeferdigheter er akkurat det som er vanskelig. Det er frustrerende å kjenne på at man kan og vil, bare ikke får det till. Det blir verre når kravene om å lese seg til kunnskap blir større. Noen finner ut at det evige surret i hodet stlner med rusmidler. Skolearbeid blir mye enklere med amfetamin i kroppen, men det er et ulovlig rusmiddel.

Store undersøkelser viser at 2–5 prosent av oss har ADHD. De fleste har andre problemer i tillegg. Veldig mange avslutter sko-

legangen, og når vi ser på tallene for sluttere og mennesker med ADHD er det nærliggende å tro på en sammenheng.

LEGEMIDLER SOM metylfendat, (Ritalin, Cocerta m.fl.) eller amfetaminpreparater gjør læring og organisering av livet utrolig mye enklere. Problemet er å få en diagnose og lovlig medisin, især hvis de ikke ble oppdaget som barn og i tillegg har hatt befatning med rusmidler.

Jeg ønsker meg en skole som passer for dem med hoder der det vrirler av funderinger og fantasi og kropp som trenger å gjøre noe.